

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України (1914 – 1945 рр.)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія)
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри історії України і методики
викладання історії
протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія України (1914 – 1945 рр.)
Викладач (-і)	Галицька-Дідух Тамара Вячеславівна
Контактний телефон викладача	596106
Е-mail викладача	tamara.halytska-didukh@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки. 2.1 Обов'язкові дисципліни 2.1.1 Теоретична підготовка
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	четвер, 12.00 год. – 13.00 год.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є суспільно-політичний, соціально-економічний і культурний розвиток України в першій половині ХХ століття. Період першої половини ХХ століття є важливою складовою частиною загального курсу вітчизняної історії не тільки у вузі, але і в загальноосвітніх школах (10 клас). Хронологічно він охоплює події формування модерної української нації, добу визвольних змагань 1917-1923 рр., міжвоєнний період, період Другої світової війни. Особливістю курсу новітньої історії України є багатоплановість і дискусійність теоретичних проблем, синкретичний характер розглядуваних подій та явищ, пропонованих студентам до засвоєння. Історія України першої половини ХХ ст. – це дисципліна, яка вивчає політичні, соціокультурні, економічні процеси в конкретних формах і просторово-часових вимірах. Важливою особливістю курсу є те, що він зорієнтований на засвоєння і застосування студентами спеціальності 014.03 – Середня освіта (Історія) теоретичних знань з новітньої історії України, усвідомлених умінь і навичок, необхідних для роботи в навчальних закладах середньої освіти. Зміст історичного матеріалу базується на таких пріоритетах: науковість, національна спрямованість, хронологічна послідовність, логічність, людський вимір історії, постановка проблемних навчальних завдань, полікультурність; органічне й оптимальне дотримання пропорцій між суспільно-політичною, соціально-економічною, культурною та духовною складовими історичного процесу, загальнонаціональною історією, регіоналістикою й історичним краєзнавством; виокремлення історії повсякдення, мікроісторії та особливостей трансформації рівня життя населення відповідно до подій, що відбувалися в Україні та світі.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок студентів на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка, предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) з фундаментальної дисципліни «Історія України 1914–1945 рр.», вміти їх використовувати у шкільному курсі «Історія України»; опанування і застосування ключових теоретико-методологічних засад і методів вивчення та інтерпретації історичного минулого України; забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, достатніх для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов; виховання високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє як регіону, так й України. <i>Завдання:</i> ознайомити студентів із політичною, соціально-економічною, освітньо-культурною, релігійною історією України першої половини ХХ ст.; навчити використовувати в професійній і соціальній діяльності знання з історії України,	

порівнювати їх із всесвітньою історією;
 виробити в студентів навички самостійних оцінок і власних суджень щодо розглянутих історичних проблема,
 аналіз досвіду українського державотворення, утвердження єдності й соборності українського народу, значення європейських культурних і правових традицій для суспільних процесів в Україні, зміцнення національних інтересів і суверенітету, цілісності та непорушності кордонів української держави в контексті світового історичного процесу; – розвиток історичного, критичного та творчого мислення, здатності розуміти загальний хід історичного процесу, проблеми, що стоять перед країною та світом;
 усвідомлення національного інтересу, необхідності захисту суверенітету, територіальної цілісності власної держави в умовах реальних військово-політичних, інформаційних та інших викликів;
 долучення до духовних і культурних надбань і цінностей, історико-культурних традицій українського й інших народів;
 вміння використовувати навчальний матеріал в шкільному курсі «Історії України».

Одним з головних завдань курсу є формування в молодого покоління суспільної свідомості, культури, моралі, самостійного творчого мислення, вироблення соціальних навичок, вироблення патріотичної орієнтації, соціальних навичок, прагнення до самореалізації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання, потребує інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в основній (базовій) школі і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, а також до використання знань у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання й повноцінне розуміння предметної області та професійної діяльності.

Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей (ФК)

ФК 1. Здатність перенесення системи знань із вітчизняної і всесвітньої історії, необхідної для роботи в навчальних закладах загальної середньої освіти, у професійну діяльність.

Компетентності предметної спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) (ПК)

ПК 1. Здатність володіти змістом та методологією фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.

ПК 2. Знання сучасних наукових досліджень з історії України та всесвітньої історії.

ПК 3. Здатність володіти категоріально-понятійним апаратом історичної науки, орієнтуватися в науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ПК 5. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, володіти базовими знаннями української та світової культури в контексті готовності майбутніх фахівців до спілкування у мультикультурному середовищі на основі толерантності, діалогу і співробітництва.

ПК 6. Здатність здійснювати критичний аналіз різних джерел інформації та наукового пізнання, використовувати їх у професійній діяльності.

ПК 7. Знання наукових основ історії та методики її навчання, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій; здатність здійснювати дослідження з історії України, всесвітньої історії, методики навчання історії.

ПК 9. Здатність використовувати в професійній діяльності нові підходи до шкільної історичної

освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції, з метою формування історичної свідомості, національної пам'яті, здійснення громадянсько-патріотичного виховання.

Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей

РН 1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології, сучасних освітніх технологій; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН 3. Називати і аналізувати методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікувати форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН 4. Здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

РН 7. Демонструвати знання основ фундаментальних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН 8. Генерувати обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН 12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН 13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

Програмні результати (ПРН)

ПРН 1. Демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін, необхідними для роботи в закладах загальної середньої освіти; пояснювати і характеризувати історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.

ПРН 2. Знати і аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних історичних дисциплін та імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність.

ПРН 3. Орієнтуватися в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперувати термінологією з фахових предметів.

ПРН 4. Демонструвати інтегроване мислення, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.

ПРН 5. Використовувати красноразумну складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; організовувати позакласну гурткову роботу, музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини України та світу з навчальною, науковою і просвітницькою метою.

ПРН 6. Працювати з джерелами інформації, вміти їх аналізувати, синтезувати, порівнювати та інтегрувати їх у зміст навчання історії, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН 7. Знати зміст шкільних курсів історії, проєктувати і здійснювати навчальний процес, обирати оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії і суспільствознавства за допомогою сучасних інноваційних технологій, уміти оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН 8. Володіти здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.

ПРН 9. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 10. Усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і стійко прагнути до набуття та вдосконалення професійних компетентностей

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

лекції	24 8(заоч)
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36 12 заоч
самостійна робота	30 70 заоч

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Предметна спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
шостий	014.03 Середня освіта (Історія)	третій	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Україна в Першій світовій війні (1914-1917)	2	2	2
Тема 2. Українська революція (1917-1918)	2	2	2
Тема 3. Українська Держава П.Скоропадського.	2	2	2
Тема 4. Директорія УНР.	2	2	2
Тема 5. Західноукраїнська Народна Республіка.		2	2
Тема 6. Політика радянського уряду в Україні у 1919–1920 рр.	2	2	
Тема 7. Культурне і духовне життя в Україні 1917–1920 рр.		2	2
Тема 8. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.)		2	2
Тема 9. «Українізація» (коренізація).		2	2
Тема 10. Модернізація промисловості України (1929-1938 рр.).		2	
Тема 11. Суцільна колективізація в Україні. Голодомор 1932-1933 рр.		2	2
Тема 12. Політична система в УРСР 30-х рр. Масовий терор.	4	2	2
Тема 13. Соціальна система УРСР в 30-х рр. XX ст. Стан культури в Україні у 1930-і рр. «Розстріляне відродження».		2	
Тема 14. Західноукраїнські землі в 1921 – 1938 рр.	2	2	2
Тема 15. Україна на початку Другої світової війни (1939-1941 рр.)	2	2	2
Тема 16. Україна на першому етапі радянсько-німецької війни.	2	2	2
Тема 17. Український національно-визвольний рух в 1941-1945 рр.	4	2	2
Тема 18. Німецький нацистський порядок. Україна на завершальному етапі війни.		2	2
	24	36	30

Тематика навчальної дисципліни заоч

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Тема 1. Україна в Першій світовій війні (1914-1917)		2	4
Тема 2. Українська революція (1917-1918)	2		4
Тема 3. Українська Держава П.Скоропадського.			4
Тема 4. Директорія УНР.		2	6
Тема 5. Західноукраїнська Народна Республіка.			6
Тема 6. Політика радянського уряду в Україні у 1919–1920 рр.	2		2
Тема 7. Культурне і духовне життя в Україні 1917–1920 рр.			2
Тема 8. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.)		2	2
Тема 9. «Українізація» (коренізація).			4
Тема 10. Модернізація промисловості України (1929-1938 рр.).			4
Тема 11. Суцільна колективізація в Україні. Голодомор 1932-1933 рр.		2	4
Тема 12. Політична система в УРСР 30-х рр. Масовий терор.	2		4
Тема 13. Соціальна система УРСР в 30-х рр. XX ст. Стан культури в Україні у 1930-і рр. «Розстріляне відродження».			2
Тема 14. Західноукраїнські землі в 1921 – 1938 рр.	2		6
Тема 15. Україна на початку Другої світової війни (1939-1941 рр.)		2	4
Тема 16. Україна на першому етапі радянсько-німецької війни.			4
Тема 17. Український національно-визвольний рух в 1941-1943 рр.		2	4
Тема 18. Німецький нацистський порядок. Україна на завершальному етапі війни.			4
	8	12	70

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання підсумкової оцінки і екзамєну відбувається згідно з Проложенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 03 липня 2025 р. № 572 [02-07.45:2025 Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу](#)

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Шкала оцінювання		
	Університетська	Національна шкала	Шкала ECTS
	90-100	відмінно	A
	80-89	добре	B
	70-79		C
	60-69	задовільно	D
	50-59		E
	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F

	<table><tr><td>Вид контролю</td><td>Поточний контроль</td><td>Колоквіуми</td><td>Індивідуальне завдання (конспект і захист монографії тощо)</td><td>Самостійна робота</td><td>Сума балів за модулями</td><td>Екзамен</td><td>Підсумкова оцінка у 100-бальній шкалі</td></tr><tr><td>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент</td><td>15</td><td>20</td><td>10</td><td>5</td><td>50</td><td>50</td><td>100 (50+50)</td></tr></table>	Вид контролю	Поточний контроль	Колоквіуми	Індивідуальне завдання (конспект і захист монографії тощо)	Самостійна робота	Сума балів за модулями	Екзамен	Підсумкова оцінка у 100-бальній шкалі	Максимальна кількість балів, яку може набрати студент	15	20	10	5	50	50	100 (50+50)
Вид контролю	Поточний контроль	Колоквіуми	Індивідуальне завдання (конспект і захист монографії тощо)	Самостійна робота	Сума балів за модулями	Екзамен	Підсумкова оцінка у 100-бальній шкалі										
Максимальна кількість балів, яку може набрати студент	15	20	10	5	50	50	100 (50+50)										
	При обчисленні підсумкового семестрового балу враховується: Поточні оцінки успішності (100 бальна система) – виставляються під час проведення семінарських занять. Підсумкова оцінка за семінарські заняття (15 б) виставляється студенту в кінці семестру за результатами роботи на всіх семінарських заняттях. Бал за модульну контрольну роботу (колоквіум) оцінюється в 100 бальній системі (підсумковий - максимально 20 балів). З навчальної дисципліни передбачено написання двох контрольних робіт (колоквіумів), тому остаточні бали за модульну контрольну роботу визначаються як середнє арифметичне. Бал за індивідуальну роботу оцінюється в 100 бальній системі (максимально 10 балів) – бали за виконані індивідуальні (індивідуально-дослідні) завдання у формі підготовки навчально-методичного комплексу або проєктів. Бал за самостійну роботу оцінюється в 100 бальній системі (максимально 5 балів) передбачає усну або тестову перевірку знань студентів із винесених на самостійне опрацювання тем. *За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали (максимально 10 балів за умови, що підсумковий семестровий бал не перевищує 50 балів) Зміст питань, що виносяться на екзамен, форма та структура завдань та їх оцінювання визначається керівником курсу, затверджується на засіданні кафедри. Отриманий в результаті здачі екзамену бал додається до виставлених балів за семінарські заняття і складає підсумковий семестровий бал.																
Вимоги до письмових робіт	Критерії оцінки виконання контрольної роботи (Колоквіуму) в 100 бальній системі 20 балів (максимальна кількість) Тести на знання хронології 10 тестів*2= 20 балів (максимальна кількість) Тести на знання історичних постатей - 10 балів (максимальна кількість) Тести на знання історичних джерел (або історіографії) 10 балів (максимальна кількість) [Або заповнення контурних карт (1 повністю правильна відповідь - 0,2 бали, частково правильна – 0,1. 5 завдань*0,2= 10 балів (максимальна кількість)] 2 теоретичні завдання в 100 бальній системі максимальна кількість 30 балів (оцінки сумуються і діляться на 2). Загальний підсумок:																

- Тести на хронологію: 20 балів
- Тести на історичних постатей: 10 балів
- Тести на історичні джерела: 10 балів
- (Заповнення карт: 10 балів)
- Теоретичні завдання: 60 балів

Критерії оцінювання студентів з теоретичного питання колоквиуму з історії України

90-100 балів (Відмінно, А) – Студент демонструє ґрунтовні та системні знання з історії України, повністю та глибоко розкриває зміст теоретичного питання. Виклад матеріалу чіткий, логічний, структурований, із дотриманням хронології та причинно-наслідкових зв'язків. Відповідь містить великий обсяг історичних фактів, даних з різних джерел (архівні матеріали, наукові публікації, мемуари, статистика), що використані доречно. Студент демонструє високий рівень аналітичного мислення: самостійно формулює аргументовані висновки, проводить порівняння та узагальнення, визначає закономірності історичних процесів. Відповідь містить критичний аналіз історичних подій, альтернативні погляди на проблеми, власну оцінку історичних фактів. Використання термінології бездоганне. Демонструє високий рівень загальних компетентностей: вміння працювати з інформацією, аналізувати джерела, будувати аргументовану позицію, формулювати висновки, використовувати міждисциплінарні зв'язки.

80-89 балів (Дуже добре, В) – Студент добре орієнтується у темі, правильно та логічно розкриває сутність подій, зокрема роль Першої світової війни, Української революції, національно-визвольної боротьби, міжнародного контексту і т.п. Відповідь загалом логічно побудована, хронологічно правильна, містить аналіз подій, але може мати незначні неточності або не досить глибоке опрацювання окремих аспектів. Причинно-наслідкові зв'язки прослідковуються, але не завжди повністю розкриті. Студент використовує наукові джерела, проте їхній аналіз може бути недостатньо критичним або поверхневим. Демонструє розуміння альтернативних поглядів, але не завжди глибоко аргументує власну позицію. Термінологія використана коректно, хоча зустрічаються окремі неточності. Загальні компетентності сформовані на високому рівні: студент здатний аналізувати інформацію, формулювати висновки, узагальнювати, робити історичні паралелі.

70-79 балів (Добре, С) – Студент має загальне уявлення про період 1914–1945 рр., основні події та постаті, однак відповідь є дещо шаблонною, без глибокого аналізу. Виклад матеріалу загалом правильний, але недостатньо детальний. Виявляються окремі логічні порушення, фактичні неточності, поверхнєве розкриття причинно-наслідкових зв'язків. Використання історичних джерел є обмеженим, аналіз подій базується здебільшого на підручнику або конспекті лекцій без залучення додаткових матеріалів. Власні висновки присутні, але вони прості та не містять серйозного критичного осмислення. Можливе використання термінології без належного розуміння її змісту. Демонструє середній рівень загальних компетентностей: може працювати з інформацією, але не завжди глибоко аналізує її, аргументація слабка, проте загальне розуміння матеріалу є.

60-69 балів (Задовільно, D) – Студент демонструє лише базові знання з теми, відповідь є поверхневою, з пропусками важливих аспектів.

Виклад непослідовний, окремі події не розкриті або подані фрагментарно. Причинно-наслідкові зв'язки висвітлюються лише частково, деякі аспекти залишаються незрозумілими або викладеними без пояснень. Відповідь може містити фактичні помилки, невірні дати, хибне трактування подій. Використання історичних джерел мінімальне або відсутнє, аналіз подій поверхневий. Аргументовані висновки не сформульовані або представлені слабо. Термінологія використовується з помилками або не відповідає науковим стандартам. Загальні компетентності на базовому рівні: студент може оперувати деякими фактами, але не здатний їх належно аналізувати та узагальнювати.

50-59 балів (Незадовільно, E) – Відповідь має значні недоліки, містить багато фактичних помилок або невірно розставлені акценти. Виявляється слабе розуміння основних подій 1914–1921 рр., студент плутає причини та наслідки, наводить мало історичних фактів. Виклад матеріалу хаотичний, неструктурований, логічна послідовність відсутня. Аналіз подій відсутній або дуже поверхневий, студент не може пояснити значення подій, їхній вплив на подальший розвиток України. Історичні джерела не використовуються, висновки або відсутні, або є некоректними. Термінологія використовується неправильно, багато мовленнєвих помилок. Демонструє дуже низький рівень загальних компетентностей: не здатний систематизувати інформацію, робити елементарні висновки, не може відповісти на додаткові запитання викладача.

26-49 балів (Незадовільно, FX) – Відповідь вкрай слабка, містить значну кількість помилок, більшість історичних фактів представлені неправильно або відсутні. Студент не орієнтується у темі, не знає хронології, не розуміє сутності подій. Відповідь не структурована, логічні зв'язки відсутні, аналіз не здійснюється. Використання історичних джерел повністю відсутнє, відповідь фрагментарна або механічно відтворена з підручника без розуміння. Термінологія або не використовується, або застосовується невірно. Загальні компетентності майже не сформовані: студент не може працювати з історичною інформацією, аналізувати події, узагальнювати їх.

1-25 балів (Незадовільно, F) – Студент не володіє матеріалом, відповідь або відсутня, або не має змістовного наповнення. Може бути спроба відповісти, але вона не відповідає суті питання, містить грубі помилки або не має логічного зв'язку. Відсутнє будь-яке розуміння теми, причинно-наслідкових зв'язків, історичних процесів. Відповідь не структурована, історичні факти або подані хаотично, або відсутні взагалі. Жодних аргументованих суджень, власних висновків чи критичного мислення немає. Історична термінологія використовується неправильно або не використовується взагалі. Загальні компетентності не сформовані: студент не здатний відтворити навіть елементарну інформацію та не розуміє суті поставленого питання.

Критерії оцінювання самостійної роботи (тести (відкриті і закриті) 90-100 — Відмінно (A))

Студент продемонстрував глибоке і всебічне розуміння матеріалу з курсу "Історія України 1914-1945 рр.". Усі тестові завдання виконані бездоганно, з чіткими і логічно обґрунтованими відповідями, без помилок. Студент має системне знання основних подій, персоналій та соціально-політичних процесів цього періоду. Він чітко відтворює

хронологію, аналізує ключові історичні моменти і точно визначає роль важливих особистостей у процесах національно-визвольної боротьби, української культурної та політичної еволюції. У відкритих питаннях студент дає вичерпні, обґрунтовані відповіді, надаючи конкретні приклади з історичних джерел. Відповіді на проблемні питання містять глибокий аналіз, виявляють здатність студента критично оцінювати події та робити висновки на основі наукових підходів. Він грамотно використовує історичну термінологію, бездоганно розкриває суть різних історіографічних концепцій, демонструє вміння застосовувати наукові методи для вирішення історичних задач. Загалом, студент досяг високого рівня розуміння матеріалу, проявляючи критичне мислення і здатність до самостійного аналізу.

80-89 — Добре (B)

Студент володіє міцними знаннями з історії України 1914-1945 рр. і виконує більшість тестових завдань правильно, однак допускає деякі незначні помилки чи неточності в деталях. Відповіді на тестові та відкриті питання чіткі, але іноді є невеликі неточності або часткова неповнота в розкритті теми. Студент має достатньо глибоке розуміння основних подій, хоча інколи не розкриває всі аспекти чи не враховує менш очевидні деталі, що могли б вплинути на загальну картину. Він використовує правильну термінологію, хоча деякі вирази можуть бути стилістично не зовсім коректними. У відгуках на проблемні питання студент висловлює обґрунтовану думку, але іноді надає не зовсім точні чи недостатньо аргументовані відповіді. В цілому, студент демонструє гарне знання матеріалу, розуміє ключові ідеї та процеси, але іноді йому не вистачає глибини в аналізі або чіткості в оформленні відповідей.

70-79 — Добре (C)

Студент має базові знання з історії України 1914-1945 рр., але допускає кілька помилок або недопрацювань. Більшість тестових завдань виконано правильно, але інколи відповіді є частково неточними або неповними. Він не завжди надає достатньо аргументів для своїх відповідей, що може свідчити про поверхневе розуміння деяких аспектів історії. У відповідях часто використовуються шаблонні формулювання, які не завжди коректно пояснюють складні процеси або події. Знання студента загалом достатнє для базового розуміння теми, але можуть бути прогалини в розумінні деяких історичних фактів чи взаємозв'язків між ними. Термінологія, яку використовує студент, в основному правильна, але є неточності або неправильні формулювання. Відповіді на проблемні питання мають певні помилки, і студент не завжди виявляє здатність критично оцінювати події або робити глибші висновки на основі наданого матеріалу.

60-69 — Задовільно (D)

Студент демонструє обмежене розуміння теми "Історія України 1914-1945 рр.", допускаючи значні помилки в більшості тестових завдань. Хоча більшість завдань виконано, відповіді часто є неповними, не зовсім точними або містять суттєві помилки в розумінні подій і процесів. Студент має загальне уявлення про хронологію важливих подій, але не завжди правильно розуміє їх сутність або взаємозв'язки між ними. Відповіді на відкриті питання часто неповні або суперечливі, термінологія використовується неправильно або невідповідно до контексту. Аргументація відповідей слабка, у деяких випадках студент не може надати достатньо пояснень для своїх

	тверджень. Відповіді на проблемні питання дуже часто не відповідають дійсності, або вони погано обґрунтовані, що свідчить про відсутність глибокого розуміння матеріалу. 50-59 — Задовільно (E) Студент демонструє слабе розуміння основних тем і подій історії України 1914-1945 рр. Більшість завдань виконано неправильно або неповно, причому відповіді містять значні помилки, які свідчать про поверхнєве чи часткове засвоєння матеріалу. Аргументація в тестах практично відсутня або дуже слабка. Студент не завжди може сформулювати чіткі і логічні відповіді на відкриті питання, використовує фрагментарні чи неправильно застосовані терміни. Під час відповіді на проблемні питання студент не може чітко сформулювати свої думки або допускає суттєві помилки, не пояснюючи їх. Загалом, студент має лише поверхнєве уявлення про матеріал, а його відповіді часто неповні та непереконливі. 26-49 — Незадовільно (FX) Студент не продемонстрував достатніх знань з курсу "Історія України 1914-1945 рр.". Більшість тестових завдань виконано неправильно або вони не виконані зовсім. Відсутнє розуміння основних подій, процесів та історичних особистостей цього періоду. Відповіді на відкриті питання часто містять суттєві помилки або зовсім не відповідають на поставлені запитання. Термінологія не використовується, або вона є повністю некоректною. Відповіді на проблемні питання або зовсім відсутні, або вони алогічні і не мають належного обґрунтування. Загалом, студент не засвоїв основний матеріал і не здатний застосувати отримані знання для розв'язання історичних задач. 1-25 — Незадовільно (F) Студент не засвоїв матеріал курсу "Історія України 1914-1945 рр.". Більшість тестових завдань не виконано або містять грубі помилки. Відсутнє розуміння ключових подій, процесів та особистостей цього періоду, а також базових історичних понять. Відповіді на питання не надано, або вони містять серйозні помилки і є беззмстовними. Використання термінології відсутнє або неправильне. Відповіді на проблемні питання відсутні або є алогічними. Студент не може продемонструвати навіть базове розуміння матеріалу, що свідчить про серйозні прогалини у знаннях.
Семінарські заняття	Поточний контроль проводиться на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником для коригування методів і засобів навчання, так і студентами для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум. Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на семінарах та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування, дискусійне обговорення питань (в групах); індивідуальне розв'язування проблемних запитань чи завдань; письмової (до 15 хв.) самостійної роботи по варіантах тощо. Результати поточного контролю

	враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни. Критерії оцінювання поточного оцінювання студентів (100-бальна система, 7 рівнів) 90-100 — Відмінно (А) ставиться, якщо студент(ка) виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, необхідні для роботи в навчальних закладах середньої освіти; відповідь чітка і завершена, у письмовій роботі не повинно бути помилок. Студент вміє ставити під сумнів сталі принципи та ідеї. Знає наукову періодизацію, володіє понятійним апаратом, відмінно орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно.площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Повною мірою володіє історичним критичним мисленням, аналізом (вміє розбивати історичну інформацію на компоненти, розуміючи їх взаємозв'язки та організаційну структуру. Наприклад, вивчення окремих елементів Української національно-демократичної революції і синтезом (поєднати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю. Наприклад, розгляд революції як єдиного, складного цілого, як цілісну систему, ін.). Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем; будує переконливу аргументацію, застосовує оптимальну стратегію діяльності, бере на себе відповідальність і поважає думку інших; проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності, рецензує відповіді ровесників. Бере активну участь у груповій роботі, висловлює аргументовану думку, використовуючи джерела, має сформовані соціальні навички. Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Знає культурну спадщину українського народу, бачить внесок інших національностей у неї. 80-89 — Добре (В) ставиться, якщо студент(ка) має загалом повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен (на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка, але має окремі помилки, у письмовій роботі є незначні помилки. Знає історичну термінологію і наукову періодизацію, добре орієнтується в історичній хронології, володіє просторовою компетенцією (інтелектуальні операції, що дають змогу бачити за умовно.площинними зображеннями історичні факти, події та явища); створює розумний баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії з незначними помилками, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Достатньо
--	--

	володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом з окремими помилками. Здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних проблем, однак робить окремі помилки; будує аргументацію на основі декількох доказів, добре може рецензувати відповіді ровесників. Може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, однак не може розкрити внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Має певний рівень синтетичного мислення. Бере участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, формує аргументацію (в аргументації зустрічаються окремі неточності); застосовує оптимальну стратегію діяльності; проводить самооцінку пізнавальної діяльності, поважає думку інших. Добре знає історію української культури вказаного періоду, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні. 70-79 — Добре (C) ставиться, якщо студент(ка) має загалом добрі знання програмного матеріалу, але є певні прогалини, має добрі уміння і навички, здатен (на) щодо їх застосування на практиці з помилками; відповідь містить помилки, у письмовій роботі є незначні помилки. Знає історичну термінологію, однак робить помилки, загалом орієнтується в історичній хронології (з помилками), володіє просторовою компетенцією; розуміє баланс між соціальною, економічною, політичною і культурною складовою історії з значними помилками, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, однак із помилками. Загалом добрий рівень критичного мислення, однак з помилками. Не здатен (на) самостійно на основі сформованих ціннісних орієнтирів оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, дотримуючись принципів наукової об'єктивності й неупередженості, пропонувати певні способи розв'язання суспільних проблем, що дозволить в умовах неповної (недостатньої) інформації інтегрувати знання для розв'язання власних проблем. Може на не достатньо хорошому рівні порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії. Рівень синтетичного мислення елементарний. Бере участь у групових формах роботи в межах етики професійних взаємин, зокрема дискусіях, прес-конференціях, однак його участь не є активною, формує аргументацію (в аргументації зустрічаються помилки і неточності); проводить не достатньо об'єктивну самооцінку пізнавальної діяльності. Знає історію української культури вказаного періоду, але не повною мірою її аналізує. 60-69 — Задовільно (D) ставиться, якщо студент (ка) виявляє знання основного матеріалу, проте є суттєві недоліки, має задовільні уміння і навички; не здатен (на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, у письмовій роботі є багато помилок.
--	---

По-середньо знає історичну термінологію і володіє понятійним апаратом, задовільно орієнтується в історичній хронології, не достатньо володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Здатен (на) по середньо оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, до кінця не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати, рецензії відповідей ровесників поверхові. Знає історичну персоналістику, але не може порівнювати й оцінювати діяльність історичних осіб із позиції загальнолюдських та національних цінностей; визначати роль людського фактора в історії, розкривати внутрішні мотиви й зовнішні чинники діяльності історичних осіб. Не має синтетичного мислення. Бере зазвичай пасивну участь у групових формах роботи; рідко бере на себе відповідальність; практично не проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності. Не має системних знань з історії української культури, поважає різноманітність та мультикультурність в Україні.

50-59 — Задовільно (E)

ставиться, якщо студент (ка) має значні прогалини у знаннях, допускає багато помилок, уміння і навички на низькому рівні; не здатен (на) використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь спрощена, у письмовій роботі є суттєві помилки. Знає на низькому рівні історичну термінологію і слабо володіє понятійним апаратом, на низькому рівні орієнтується в історичній хронології, поверхово володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом на елементарному рівні. Може поверхово оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні, не здатен (на) інтегрувати знання для розв'язання власних та суспільних проблем. Не може переконливо аргументувати, не надає рецензії відповідей ровесників. Знає історичну персоналістику на елементарному рівні. Відсутнє синтетичне мислення. Бере пасивну участь у групових формах робіт, не проводить рефлексію, самооцінку та коригування пізнавальної діяльності. Не має системних знань з історії української культури.

26-49 — Незадовільно (FX)

ставиться, якщо у студента (ки) елементарні знання фактичного матеріалу, відсутні уміння і навички, відповідь не змістовна, у письмовій роботі є суттєві помилки. Практично не знає історичну термінологію, незадовільно орієнтується в історичній хронології, не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Знає історичну персоналістику на рівні переліку історичних постатей. У групових формах роботи тільки присутній (я) без особистої відповідальності, стратегії; не завжди дотримується етики професійної взаємодії..

1-25 — Незадовільно (F)

ставиться, якщо у студента (ки) елементарні знання фактичного матеріалу, відсутні уміння і навички, тому не здатен (на) їх використати на практиці; відповідь нерелевантна, письмова робота має критичну кількість помилок. Використовує із значними помилками одне джерело, плутається у історичній термінології, незадовільно орієнтується в історичній хронології, не володіє просторовою компетенцією; не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не робить висновків. Не здатен (на) оцінювати суспільні явища, процеси і тенденції в Україні. Відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Не знає історичну персоналістику. У груповій роботі лише присутній, не бере участі у дискусіях.

Шкала оцінювання індивідуального завдання (100-бальна система)

НМК максимальна кількість балів 10 б.

90-100 балів (А, Відмінно) – Завдання виконано на високому рівні, матеріал глибокий, науково обґрунтований та адаптований до старшокласників. Методична частина, дидактичні матеріали та візуальне оформлення якісні та різноманітні. Використано інтерактивні технології, робота повністю оригінальна.

80-89 балів (В, Добре) – Робота якісна, але містить незначні недоліки у змістовній або методичній складовій. Дидактичні матеріали добре розроблені, але потребують деякого покращення. Оформлення достатньо якісне, рівень оригінальності високий.

70-79 балів (С, Добре) – Завдання виконано на середньому рівні, основні вимоги дотримані, але є помітні недоліки у структурі, методах подачі або адаптації до шкільної програми. Дидактичні матеріали можуть бути недостатньо варіативними, візуальна складова потребує доопрацювання.

60-69 балів (D, Задовільно) – Робота відповідає базовим вимогам, проте має значні недоліки у змістовній повноті, методичному опрацюванні чи дидактичному забезпеченні. Візуалізація слабка, а інтерактивні елементи або відсутні, або недостатньо розвинені.

50-59 балів (Е, Задовільно) – Завдання виконано поверхнево, матеріал недостатньо адаптований для старшокласників, методична складова слабка, а дидактичні матеріали мінімальні. Візуальне оформлення неякісне, рівень академічної доброчесності в окремих частинах НМК сумнівний.

26-49 балів (FX, Незадовільно) – Завдання виконано неповно або з великими змістовними й методичними недоліками. Дидактичне забезпечення відсутнє або нерозвинене, візуалізація слабка. Багато запозичень без належних посилань, робота потребує серйозного доопрацювання.

1-25 балів (F, Незадовільно) – Робота не відповідає вимогам або практично відсутня. Зміст поверхневий, структура хаотична, методична частина не розроблена, а рівень плагіату високий. Завдання не може бути зараховане без повного перероблення.

Критерії оцінювання індивідуального завдання у вигляді

історичного проєкту**90-100 балів (Відмінно, А)**

Проєкт є глибоко дослідженим, має чітку структуру та логічну побудову. Використано широкий спектр історичних джерел та наукової літератури, які ретельно проаналізовані. Висновки ґрунтовні, аргументовані та відображають самостійне критичне мислення. Оригінальність роботи висока, включені авторські узагальнення, зіставлення історичних фактів, створення причинно-наслідкових зв'язків. Оформлення повністю відповідає вимогам академічної доброчесності, проєкт містить якісний візуальний супровід (карти, діаграми, фото, ілюстрації). Презентація матеріалу структурована, впевнена, з глибоким володінням темою та вмінням відповідати на запитання.

80-89 балів (Дуже добре, В)

Проєкт добре структурований, має належну логіку викладу та відповідний рівень глибини дослідження. Використано достатньо джерел, зокрема наукової літератури та архівних матеріалів, однак їх аналіз не завжди є повним або критичним. Висновки аргументовані, але можуть мати певні недопрацювання або узагальнення. Оригінальність роботи достатня, автор проявляє ініціативу у трактуванні історичних подій. Оформлення проєкту відповідає вимогам, проте можливі незначні недоліки у візуалізації або структурі. Презентація впевнена, хоча можуть бути дрібні помилки у викладі матеріалу чи відповідях на запитання.

70-79 балів (Добре, С)

Проєкт загалом відповідає вимогам, але має певні недоліки в аналізі та структурі. Джерельна база достатня, однак їх критичне опрацювання обмежене. Висновки містять правильні спостереження, але є недостатньо глибокими. Автор використовує історичні факти та поняття, проте вони не завжди систематизовані або логічно пов'язані. Візуальне оформлення потребує покращення: можуть бути відсутні важливі елементи (карти, ілюстрації, таблиці) або оформлення не відповідає академічним стандартам. Презентація проєкту має певні недоліки, можливі труднощі у відповідях на запитання.

60-69 балів (Задовільно, D)

Проєкт має суттєві прогалини у змістовній частині та джерельній базі. Використані матеріали можуть бути застарілими або недостатньо надійними. Висновки поверхневі, подекуди суперечливі або не мають достатньої аргументації. Структура проєкту нечітка, можливі логічні порушення у викладі матеріалу. Візуальна частина або відсутня, або виконана неякісно. Оформлення не повністю відповідає вимогам академічної доброчесності (можливі помилки в цитуванні, оформленні списку літератури). Презентація проєкту недостатньо впевнена, доповідач демонструє поверхове знання теми.

50-59 балів (Незадовільно, Е)

Проєкт виконаний на мінімальному рівні, з великою кількістю змістовних, структурних та методологічних помилок. Джерельна база слабка або майже відсутня, аналіз історичних подій поверхневий. Висновки непереконливі, часто не відповідають поставленим завданням. Логіка викладу порушена, текст містить стилістичні та фактологічні помилки. Візуальний матеріал або взагалі не використаний, або не має зв'язку з основним змістом. Оформлення

	містить серйозні порушення, зокрема в академічній доброчесності (плагіат, неправильне цитування). Презентація проєкту не підготовлена, доповідач не здатний аргументовано відповісти на запитання. 26-49 балів (Незадовільно, FX) Проект не відповідає базовим вимогам, відсутні необхідні джерела та аналіз. Виклад матеріалу хаотичний, структура відсутня або викладена без логічної послідовності. Висновки неаргументовані або відсутні. Текст проєкту містить численні граматичні та стилістичні помилки. Оформлення некоректне, виявлено значний рівень плагіату. Візуальний матеріал, якщо є, не має жодного аналітичного значення. Презентація проєкту незадовільна, доповідач не орієнтується у темі, не може відповісти навіть на базові запитання. 1-25 балів (Незадовільно, F) Проект повністю не відповідає вимогам, є формальним, або містить критичні помилки у змісті. Використані матеріали нерелевантні або відсутні. Відсутній аналіз історичних подій, висновки або не зроблені, або не мають жодного зв'язку з темою. Структура повністю відсутня або хаотична. Оформлення ігнорує академічні стандарти, значна частина роботи є плагіатом. Візуальний матеріал відсутній або взятий з неперевіраних джерел без пояснень. Презентація не підготовлена, студент не може розкрити навіть основні аспекти теми.
Умови допуску до підсумкового контролю	Лекції передбачають системний і послідовний виклад навчального матеріалу. Відвідування лекцій для студентів є обов'язковим, в кінці лекції коротке тестування, яке додається до КСР. Відвідування та активна участь студентів у роботі семінарських занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії, прес-конференції, захист кейсів, короткі самостійні роботи ін. При цьому враховуватимуться лише логічно обґрунтовані виступи, альтернативна теза чи спростування поданої, а не фактична підтримка тези виступаючого, змістовне рецензування та коментар чи доповнення, що дійсно сприятиме розгляду проблеми. Важливим є використання студентами навчального матеріалу новітньої історії України для майбутньої професії «вчитель історії і суспільствознавчих предметів», вміння формувати навчально-методичний комплекс з тем для використання в школі. Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – середа 12.00 год. – 13.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи. Умови допуску до підсумкового контролю: студент немає нб (або відпрацьоване), немає негативних оцінок за семінари (або відпрацьовані), немає негативних оцінок за колоквиуми (або

	відпрацьовані), немає негативних оцінок за індивідуальне завдання (або відпрацьовані), оцінки за перевірку самостійної роботи є достатніми, або відпрацьовані. Підсумкова оцінка як мінімум 26 балів
Підсумковий контроль	<i>форма контролю ЕКЗАМЕН</i> <i>форма здачі - письмова</i> Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою історії України. Семестровий екзамен <i>оцінюється від 1 до 50 балів</i>. Зміст питань, що виносяться на екзамен, форма та структура завдань та їх оцінювання визначається керівником курсу, затверджується на засіданні кафедри. Отриманий в результаті здачі екзамену бал додається до виставлених балів за семінарські заняття та індивідуальні завдання, виконані в результаті самостійної роботи, і складає підсумковий семестровий бал. Критерії оцінювання завдань на екзамені (наведено максимальну кількість балів, яку можна здобути за відповідь на кожне завдання): 1 теоретичне завдання: 26 балів 2 теоретичне завдання: 26 балів 3 теоретичне завдання: 26 балів 5 знання хронології: 5 балів 4 знання історичних постатей, термінів: 4 бали 3 знання історичних термінів: 3 бали 1 практичне завдання (характеристика історичного джерела): 10 балів Тепер загальна кількість балів на 100-бальній шкалі: 26 + 26 + 26 + 5 + 4 + 3 + 10 = 100 балів. Критерії оцінювання теоретичного питання 90-100 балів (Відмінно, А) – Студент демонструє ґрунтовні та системні знання з історії України, повністю та глибоко розкриває зміст теоретичного питання. Виклад матеріалу чіткий, логічний, структурований, із дотриманням хронології та причинно-наслідкових зв'язків. Відповідь містить великий обсяг історичних фактів, даних з різних джерел (архівні матеріали, наукові публікації, мемуари, статистика), що використані доречно. Студент демонструє високий рівень аналітичного мислення: самостійно формулює аргументовані висновки, проводить порівняння та узагальнення, визначає закономірності історичних процесів. Відповідь містить критичний аналіз історичних подій, альтернативні погляди на проблеми, власну оцінку історичних фактів. Використання термінології бездоганне. Демонструє високий рівень загальних компетентностей: вміння працювати з інформацією, аналізувати джерела, будувати аргументовану позицію, формулювати висновки, використовувати міждисциплінарні зв'язки. 80-89 балів (Дуже добре, В) – Студент добре орієнтується у темі, правильно та логічно розкриває сутність подій, зокрема роль Першої світової війни, Української революції, національно-визвольної боротьби, міжнародного контексту і т.п. Відповідь загалом логічно побудована, хронологічно правильна, містить аналіз подій, але може мати незначні неточності або не досить глибоке опрацювання окремих аспектів. Причинно-наслідкові зв'язки прослідковуються, але не завжди повністю розкриті. Студент використовує

наукові джерела, проте їхній аналіз може бути недостатньо критичним або поверхневим. Демонструє розуміння альтернативних поглядів, але не завжди глибоко аргументує власну позицію. Термінологія використана коректно, хоча зустрічаються окремі неточності. Загальні компетентності сформовані на високому рівні: студент здатний аналізувати інформацію, формулювати висновки, узагальнювати, робити історичні паралелі.

70-79 балів (Добре, C) – Студент має загальне уявлення про період 1914–1945 рр., основні події та постаті, однак відповідь є дещо шаблонною, без глибокого аналізу. Виклад матеріалу загалом правильний, але недостатньо детальний. Виявляються окремі логічні порушення, фактичні неточності, поверхнєве розкриття причинно-наслідкових зв'язків. Використання історичних джерел є обмеженим, аналіз подій базується здебільшого на підручнику або конспекті лекцій без залучення додаткових матеріалів. Власні висновки присутні, але вони прості та не містять серйозного критичного осмислення. Можливе використання термінології без належного розуміння її змісту. Демонструє середній рівень загальних компетентностей: може працювати з інформацією, але не завжди глибоко аналізує її, аргументація слабка, проте загальне розуміння матеріалу є.

60-69 балів (Задовільно, D) – Студент демонструє лише базові знання з теми, відповідь є поверхневою, з пропусками важливих аспектів. Виклад непослідовний, окремі події не розкриті або подані фрагментарно. Причинно-наслідкові зв'язки висвітлюються лише частково, деякі аспекти залишаються незрозумілими або викладеними без пояснень. Відповідь може містити фактичні помилки, невірні дати, хибне трактування подій. Використання історичних джерел мінімальне або відсутнє, аналіз подій поверхневий. Аргументовані висновки не сформульовані або представлені слабо. Термінологія використовується з помилками або не відповідає науковим стандартам. Загальні компетентності на базовому рівні: студент може оперувати деякими фактами, але не здатний їх належно аналізувати та узагальнювати.

50-59 балів (Незадовільно, E) – Відповідь має значні недоліки, містить багато фактичних помилок або невірно розставлені акценти. Виявляється слабе розуміння основних подій 1914–1921 рр., студент плутає причини та наслідки, наводить мало історичних фактів. Виклад матеріалу хаотичний, неструктурований, логічна послідовність відсутня. Аналіз подій відсутній або дуже поверхневий, студент не може пояснити значення подій, їхній вплив на подальший розвиток України. Історичні джерела не використовуються, висновки або відсутні, або є некоректними. Термінологія використовується неправильно, багато мовленнєвих помилок. Демонструє дуже низький рівень загальних компетентностей: не здатний систематизувати інформацію, робити елементарні висновки, не може відповісти на додаткові запитання викладача.

26-49 балів (Незадовільно, FX) – Відповідь вкрай слабка, містить значну кількість помилок, більшість історичних фактів представлені неправильно або відсутні. Студент не орієнтується у темі, не знає хронології, не розуміє сутності подій. Відповідь не структурована, логічні зв'язки відсутні, аналіз не здійснюється. Використання історичних джерел повністю відсутнє, відповідь фрагментарна або механічно відтворена з підручника без розуміння. Термінологія або не використовується, або застосовується невірно. Загальні компетентності майже не сформовані: студент не може працювати з історичною інформацією, аналізувати події, узагальнювати їх.

1-25 балів (Незадовільно, F) – Студент не володіє матеріалом, відповідь або відсутня, або не має змістовного наповнення. Може бути спроба відповісти, але вона не відповідає суті питання, містить грубі помилки або не має логічного зв'язку. Відсутнє будь-яке розуміння теми, причинно-наслідкових зв'язків, історичних процесів. Відповідь не структурована, історичні факти або подані хаотично, або відсутні взагалі. Жодних аргументованих суджень, власних висновків чи критичного мислення немає. Історична термінологія

	використовується неправильно або не використовується взагалі. Загальні компетентності не сформовані: студент не здатний відтворити навіть елементарну інформацію та не розуміє суті поставленого питання. Отриманий в результаті здачі екзамену бал додається до виставлених балів за семінарські заняття і складає підсумковий семестровий бал.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи: написані вчасно, студент немає негативних оцінок за письмові роботи (або відпрацьовані), немає нб (або відпрацьовані). Поточні оцінки позитивні або відпрацьовані, самотійна робота оцінена на позитивну оцінку, індивідуальне завдання виконано на достатньому рівні. У випадку негативної оцінки на третьому талоні або не допуску до екзаменів внаслідок не виконання навчального плану студент має право на повторне вивчення курсу, яке регулюється ПОЛОЖЕННЯМ про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS. ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 02 червня 2025 р. № 476 URL: ПЛ.03.3.1-05:2025 Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і регламентує умови навчання здобувачів вищої освіти університету за індивідуальним графіком. URL: 02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliya-stefanyka.pdf Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Івано-Франківський фаховий коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом в. о. ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 14 березня 2025 р. № 197. URL https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2025/03/09012025-polozhennia-pro-zabezpechennia-akademichnoi-dobrochesnosti-v-ivano-frankivskomu-fakhovomu-koledzhi.pdf Наказ №530 від 27.09.2022 р. “Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96530-%D0%B2%D1%96%D0%B4-27.09.2022.pdf Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-Комісію-з-питань-етики-та-академічної-доброчесності.pdf Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf Наказ 1093 про створення комісії https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/01/nakaz-1093_-pro-stvorennia-komisii.pdf	

[Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

[Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”](#)

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять-є обов’язковими!!! Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується документом ПОРЯДОК організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>

Неформальна освіта:

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується документом ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: [02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf](https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf)

8. Рекомендована література

Основна література

1. Бойко О. Новітня історія України (2014–2023 рр.). К., 2023.
2. Велика війна 1914-1918 рр. і Україна. У 2-х книгах. Кн.1: Історичні нариси / упорядн. О. Реєнт; ред. кол.: В. А. Смолій (голова). НАН України. Інститут історії України. К. : ТОВ Вид-во «КЛІО», 2014. 784 с.
3. Велика війна 1914-1918 рр. і Україна. У 2-х книгах. Кн. 2: Мовою документів і свідчень / ред. кол.: В. А. Смолій (голова), О. П. Реєнт (відп. ред.), О. Ю.Кірієнко (відп. секр.) та ін.; Ін-т історії України НАН України. К. : ТОВ Вид-во «КЛІО», 2015. 800 с.
4. В'ятрович В. Наша століття: короткі нариси про довгу війну. Харків, 2023.
5. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації XIX-XX століття. Київ: Yakaboo Publishing, 2019. 656 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hrytsak_Yaroslav/Narys_istorii_Ukrainy.pdf? (дата звернення 21.03.2025).
6. Галицька-Дідух Т.В. Історія України (1914–1945 рр.). Методичні рекомендації з самостійної роботи для студентів IV курсу спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)». Івано-Франківськ, 2025.
7. Галицька-Дідух Т.В. Історія України I половини XX століття. Навчально-методичний посібник для студентів III курсу спеціальності 014 «Середня освіта (історія)». Івано-Франківськ, 2024. 205 с.
8. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. К.: Портал, 2021. 432 с.
9. Дорошко М. Геноцидні війни Леніна – Сталіна – Путіна в Україні. К., 2023.
10. Дорошко М. Неоголошені війни Росії проти України у XX – на початку XXI ст.К., 2023.
11. Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923. Енциклопедія : [у 4 т.] / Івано-Франків. облдержадмін. [та ін.] ; [редкол.: М. Кугутяк та ін.]. Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2018 - 2021.
12. Історія України : XIX – XXI ст. : Практикум / [Голубко В. Є., Лаврецький Р. В., Лозинський А. Ф., Нагірняк М. Я., Чура В. І.] ; за заг. ред. Р. В. Лаврецького. ЛДУ БЖД, Львів, 2014. 558 с.
13. Литвин В.М., Колесник В.Ф., Слюсаренко А.Г., Боровик М.А., Патриляк І.К. [та ін.]. Історія України. Новітня доба. К., 2012.
14. Людина на війні: український соціум через призму Першої та Другої світових воєн /

- О.Ресент, І. Азарх, Т. Заболотна [та ін.] . Київ, 2023.
15. Новітня доба / гол. ред. Михайло Романюк; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2024. Вип. 12. 346 с.
 16. Патриляк І. Перемога або смерть. Український визвольний рух у 1939-1960 роках. К., 2024.
 17. Попович М. Червоне століття. Вид. 3-тє, допов. Київ, 2019.
 18. Росія—Україна: зради, союзи, війни / відп. ред. М. Литвин. Львів: «Астон», 2022. 798 с.
 19. Україна в історії Європи ХІХ – початку ХХІ ст.: історичні нариси / За ред. С. В. Віднянського. НАН України. Інститут історії України. К.: Інститут історії України, 2020. 814 с.
 20. Україна. Друга світова війна. Енциклопедія; словник / Ін-т історії України НАН України. Київ, 2019.
 21. Українське століття (1921-2021): витоки, уроки, перспективи державотворення. Нариси / Відп. ред. В. Смолій; Наук. конс. Г. Боряк; Авт. кол.: Т. Водотика, В. Головка, Ст. Кульчицький, Л. Якубова. К.: ТОВ "Видавництво "Кліо"" , 2021. 560 с.

Додаткова

1. 100 років боротьби. Українська революція 1917–1921 рр. : метод.-бібліогр. матеріали / Львів. обл. універс. наук. б-ка ; упоряд.: І. Лешнівська, О. Шматько; ред. О. Букавіна ; наук. ред. І. Лешнівська. Львів, 2018. 64 с.
2. Автушенко І., Стоян Т. Репресії проти військовослужбовців в УСРР–УРСР у 1920–1930-х рр.: особливості та наслідки URL: <https://doi.org/10.15407/http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/184589/05-Avtushenko.pdf?sequence=1>
3. Антонюк Я., Трофимович В. Судово-дисциплінарна практика українських націоналістичних організацій (1920—1980-ті рр.) Український історичний журнал. 2023. Число 4. С. 209. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?I21DBN=EJRN&P21DBN=EJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=IDP=&2_S21STR=UIJ_2023_4_12 (дата звернення: 17.08.2025).
4. Антонюк Я. Служба безпеки ОУН(б) крізь призму трансформацій історичної пам'яті. Український історичний журнал. 2025. Число 3. С. 162. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2025_3_11 (дата звернення: 17.08.2025).
5. Артимишин П., Костюк О. «Велика Польща» та «руській мір»: Україна у суспільно-політичному дискурсі та зовнішньополітичних доктринах сусідніх держав: монографія / НАН України. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2020. 240 с.
6. Артимишин Ю. Депортаційні акції 1940-х років у національній пам'яті українців: стан та перспективи дослідження: монографія / НАН України, Інститут українознавства імені І. Крип'якевича. Львів, 2023.
7. Бондаренко П. С. Жіночий досвід сталінських репресій 1930-х рр. (на матеріалах УРСР) : дис. ... д-ра іст. наук: 07.00.02 / Маріупольський державний університет. Маріуполь, 2021. 284 с.
8. Великочий В. Державно-політична система ЗУНР : реалії національного державотворення й історичне значення. Професійна освіта управлінських кадрів: проблеми, дослідження, досвід : зб. наукових статей / відп. за вип. Бойчук Л.В. Івано-Франківськ, 2017. С. 5-18.
9. Верменич Я. «Радянізація» чи «націоналізація»: ще раз про сутність політики коренізації 1920 – початку 1930-х рр. Український історичний журнал. 2022. №3. С.158-172 URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/187212/14-Vermenych.pdf?sequence=1> (дата звернення: 27.01.2024).
10. Верстюк В. Гетьман П. Скоропадський і гетьманська держава в польській історіографії. Український історичний журнал. 2024. Число 3. С. 160-186. doi: <https://doi.org/10.15407/uhj2024.03.160> (дата звернення: 21.01.2025)

11. Вронська Т. "Іноземцям — заборонено": просторові обмеження перебування в радянській Україні (1919—1959 pp.) Український історичний журнал. 2024. Число 3. С. 112-132. doi: <https://doi.org/10.15407/uhj2024.03.112> (дата звернення: 27.01.2024).
12. Вронська Т.В. Упокорення страхом: сімейне заручництво у каральній політиці радянської влади (1917—1953 pp.) : наукове видання. Київ : Темпора, 2013. 624 с.
13. Галицька-Дідух Т. Маріонеткові радянські республіки у політиці більшовицького уряду Росії періоду Української національно-демократичної революції (1917—1921 pp.). Гілея: науковий вісник. К. : «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 150. Ч. 1. Історичні науки. С. 27—37
14. Галицька-Дідух Т.В. Радянська пропагандистсько-агітаційна діяльність у Східній Галичині в 1920-х pp. Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. 2023. Ч. 36. С. 70—84.
15. Давидюк Р. Страта "в особливому порядку" колишніх уенерівців: розстрільний список 1940 р. Український історичний журнал. 2023. Число 1. С. 121-142. doi: <https://doi.org/10.15407/uhj2023.01.121> (дата звернення: 12.05.2024)
16. Дашкевич Я., Кук В., Бойко В., Посівнич М., Сова А. Про генерала Тараса Чупринку (Романа Шухевича). Львів, 2020. 104 с.
17. Дем'янюк О. Сучасні дослідження подій доби Української Центральної ради на території Волинської губернії. Літопис Волині. 2019. №20. С.46-52. URL: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2020.20.07> (дата звернення: 21.05.2024)
18. Дзьобак В. Жінки в ідеології та практиці ОУН (1929—1941 pp.): від "невидимості" до мобілізації. Український історичний журнал. 2025. Число 5. С. 58. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2025_5_5 (дата звернення: 17.08.2025).
19. Колесник В. Під кутом національно-політичного виміру: Державна дума в публіцистиці українських громадсько-політичних діячів (1906-1917 pp.) Український історичний журнал. 2024. Число 5. С. 62-77. DOI: <https://doi.org/10.15407/uhj2024.05.062> (дата звернення: 17.07.2024).
20. Кравець Д. Радянізація Західної України (1939—1941) у громадській думці українців у США. Сторінки історії. 2022. №54. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.54.2022.264586> (дата звернення: 11.03.2024).
21. Кудлай О. Державний контроль Української Народної Республіки: структура, завдання, головні напрями діяльності (1917—1918 pp.) Український історичний журнал. 2025. Число 3. С. 43. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2025_3_5 (дата звернення: 12.08.2025)
22. Кузіна К. Арешти дружин співробітників НКВС під час Великого терору та їх реабілітація в 1950-х pp. Український історичний журнал. 2025. Число 5. С. 98. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2025_5_7 (дата звернення: 17.08.2025).
23. Кузіна К. Глузуючи з ВНК—ОДПУ—НКВС: радянські органи держбезпеки в анекдотах (1920—1930-ті pp.) Український історичний журнал. 2023. Число 5. С. 151. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2023_5_11 (дата звернення: 11.03.2024).
24. Кульчицький С. Держава-суспільство як фундамент більшовицької системи влади і власності. Український історичний журнал. 2024. № 2. С.132-141. URL: http://uhj.history.org.ua/cgi-bin/uhj/jrn.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=uhj&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=UIJ_2024_2_9 (дата звернення: 21.01.2025)
25. Кульчицький С. Кремлівські інструменти зросійщення радянської України під час формування тоталітарного ладу. Український історичний журнал. 2024. Число 6. С. 149-169. doi: <https://doi.org/10.15407/uhj2024.06.149> (дата звернення: 17.07.2024).
26. Кушко І. Директорія в системі державного управління УНР у перші місяці своєї роботи (листопад 1918 р. – січень 1919 р.). Збірник наукових праць SCIENTIA. 2021. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/scientia/article/view/12816> (дата звернення: 21.06.2024)

27. Лапченко, А. Правовий статус жінки-селянки в 1920–1930-ті роки в УСРР. Літопис Волині. 2021. (24), 108-112. URL: <https://doi.org/10.32782/2305-9389/2021.24.18> (дата звернення: 11.03.2024).
28. Міжнародні відносини в Україні у XX – на початку XXI ст. Західні землі: монографія / від. ред. Іван Патер, упоряд. Михайло Романюк; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2020. 698 с.
29. Місцеве самоврядування в Україні (XX – початок XXI століття). Західні землі: монографія / відп. ред. Михайло Романюк; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2023. 676 с.
30. Монолатій І. С. Станиславів – тимчасова столиця Західно-Української Народної Республіки. Прикарпатський вісник НТШ. Думка. 2018. № 5. С. 9-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_2018_5_3. (дата звернення: 12.05.2024)
31. Нарис історії Українських січових стрільців [Текст] : 110-річчю відзначення року легіону УСС на Прикарпатті присвячується / М. Лазарович ; упоряд. серії І. Монолатій. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2024. 158 с.
32. Нікольський В. М. Репресивна діяльність органів державної безпеки СРСР в Україні (кінець 1920-х - 1950-ті рр.). Історико-статистичне дослідження. Донецьк, 2003.
33. Омельченко І. Формування та діяльність організаційно-мобілізаційних референтур запілля УПА на Волині та Поліссі (1943–1944 рр.) Військово-науковий вісник. 2018. №29. URL: <http://vnp.asv.gov.ua/article/view/156382> (дата звернення: 11.03.2024).
34. Ореховський В. О. Діяльність Товариства Червоного хреста в Україні в роки Першої Світової війни Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Історія, економіка, філософія. № 28 (2023). URL: <http://visnyk-history.knlu.edu.ua/article/view/280706> (дата звернення: 21.05.2024)
35. Папакін Г. Павло Скоропадський: життя крізь власні его-джерела (листи, щоденники, мемуари). Архіви України. 2023. URL: <https://au.archives.gov.ua/index.php/au/article/view/196>(дата звернення: 21.05.2024)
36. Патер І. Союз визволення України (1914–1918). Постаті / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2024. 404 с.
37. Перший Зимовий похід Армії УНР. Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського : [офіц. портал]. Київ, 2019. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/5048> (дата звернення: 11.05.2024)
38. Петренко Н. М. Причини та принципи впровадження обов'язкової освіти дорослих в Україні у 20-х роках XX століття. Сумська старовина. 2023. (LXII).URL: <https://starovyna.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/2-Petrenko.pdf> (дата звернення: 21.05.2024)
39. Пиріг Р. Я. Українська гетьманська держава 1918 року. Історичні нариси. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-6005-4/978-966-02-6005-4.pdf> (дата звернення: 21.05.2024)
40. Пиріг Р. Гетьманат Павла Скоропадського: комплекс малоросійства правлячої еліти. Український історичний журнал. 2023. Число 4. С. 59. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2023_4_5 (дата звернення: 11.03.2024).
41. Політична історія України XX століття: Підручн. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Кудряченко, Г. І. Калінічева, А. А. Костира. К.: МАУП, 2001-2006.
42. Посівнич М. Воєнно-політична діяльність ОУН в 1929–1939 роках. Тернопіль: Крила, 2023. 368 с., іл.
43. Посівнич М. Степан Бандера. Провідник української ідеї. Київ: Наш Формат, 2023. 280 с.: іл. (Серія «Наш пантеон»)
44. Сич О. Соціально-консервативний націоналізм: теорія і політика. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. 543 с.
45. Слободянюк М. Українські й російські наративи історії ОУН та УПА. Український історичний журнал. 2023. Число 6. С. 235. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2023_6_14 (дата звернення: 27.01.2024).

46. Сова А. Іван Боберський: суспільно-культурна, військово-політична та освітньо-виховна діяльність: монографія; Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України; Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського; Центр незалежних історичних студій. Львів, 2019. 512 с.
47. Срібняк І. В. Організація репатріації полонених українців з Австро-Угорщини у 1918 р. (джерела до історії української військової дипломатії). Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. Київ, 2019. Т. 10. С. 58–61.
48. Тинченко Я. Репресії в УРСР 1937—1938 рр. проти колишніх учасників антибільшовицької боротьби. Український історичний журнал. 2025. Число 4. С. 79. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2025_4_6 (дата звернення: 17.08.2025).
49. Українська держава (квітень – грудень 1918 року) : зб. док. і матер. : у 2-х т., 3-х ч. / НАН України, Ін-т історії, Центр. держ. архів вищ. органів влади і управління ; упоряд.: Р. Пиріг (кер.) та ін. Київ : Темпора, 2015. Т. 2. Ч. 3. XX, 412 с.
50. Українська революція. Історичні портрети/ упоряд.: Корновенко С.В., Морозов А.Г., Реєнт О.П.]. Вінниця, 2004.
51. Українські націоналісти в боротьбі проти нацизму: збройне протистояння, спротив у німецьких тюрмах і концтаборах, діяльність на еміграції. Документи та матеріали / упоряд. і відп. ред. Михайло Романюк; НАН України Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2020. 904 с.
52. Шандра В. Відмова від військової служби в російській армії в роки Першої світової війни як антивоєнний соціальний протест. Український історичний журнал. 2024. Число 6. С. 113-127. doi: <https://doi.org/10.15407/uhj2024.06.113> (дата звернення: 17.07.2024).
53. Яблонський, В. Формування та трансформація політичного режиму Директорії УНР наприкінці 1918 – 1919 рр. Київські історичні студії. 2023. №16. С.73–83. URL: <https://doi.org/10.28925/2524-0757.2023.18>(дата звернення: 01.05.2024)
54. Contextualizing the Holodomor: the impact of thirty years of Ukrainian famine studies / ed. Andriy Makuch and Frank Sysyn. Canadian Institute of Ukrainian Studies, 2015. 126 p.
55. Pop, M. (2015). Ac tivitatea organizației Partidului Național Țărănesc din județul Hunedoara în perioada 1928–1938. Sargetia. Acta Musei Devensis, 6, 319–333 .
56. Radziwinowicz, W., 2017. «Operacja polska» NKWD – najbardziej krwawy akt Wielkiej Czystki w 1937 roku. «Gazeta Wyborcza». 21.08.2017. [Online]. URL: <https://wyborcza.pl/alehistoria/7,121681,22241135,operacja-polska-nkwd-najbardziej-krwawy-akt-wielkiej.html?disableRedirects=true> (дата звернення: 21.05.2024)
57. The Great War 1914–1918: Comprehending the Tragic Experience : Scientific monograph / edited by O. V. Dobrzhanskyi and V. P. Fisanov. Riga, Latvia : Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2024. 336 p.
58. Kasianov, G. *The Holodomor in Politics, Memory and History: Cognitive, Interpretive and Explanatory Challenges*. London : Routledge, 2025.
59. Vsetecka, J., Mattingly, D. *The Holodomor in Global Perspective: How the Famine in Ukraine Shaped the World* / J. Vsetecka, D. Mattingly. Stuttgart : Ibidem Press / Columbia University Press, 2024.

Викладач Галицька-Дідух Т.В., доцент кафедри історії України і методики викладання історії